

Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ)

Πειραιώς 132

11854, Αθήνα

Υπόψη:

- κ. Προέδρο, Αν. Καθηγητή Α. Δαγούμα
- κ. Αντιπρόεδρο Κλάδου Ενέργειας, κ. Δ. Φούρλαρη

Αρ. Πρωτ.: 7490/2023

Θεσσαλονίκη, 19-06-2023

Θέμα: Δημόσια Διαβούλευση ΡΑΑΕΥ σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών μέτρων στην προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25kVA)

Αξιότιμοι Κύριοι,

Με την παρούσα επιστολή, η Zenith καλωσορίζει τη διαβούλευση της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (ΡΑΑΕΥ) σχετικά με τα προτεινόμενα ρυθμιστικά μέτρα για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας σε Μικρούς Πελάτες (έως 25kVA) μετά την 1^η Οκτωβρίου 2023. Ωστόσο, επιθυμούμε να επισημάνουμε ορισμένα θέματα αναφορικά με τα υπό διαβούλευση μέτρα συνεισφέροντας στον διάλογο και τη διαμόρφωση μιας εύρυθμης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Αναφορικά με το **τέλος τερματισμού σύμβασης**, κατανοούμε ότι σύμφωνα με την Ενωσιακή Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 και τον Νόμο 4001/2011 περιορίζεται, για οικιακούς πελάτες και μικρές επιχειρήσεις, η δυνατότητα εφαρμογής του σε συγκεκριμένους μόνο τύπους συμβάσεων προμήθειας.

Το τέλος τερματισμού σύμβασης είναι αναγκαίος και μοναδικός μηχανισμός ανάκτησης του κόστους προσέλευσης ενός νέου πελάτη (acquisition cost). Συνεπώς, η μη εφαρμογή του έχει δυσμενείς επιπτώσεις για τους Προμηθευτές, καθώς η αδυναμία ανάκτησης του σχετικού κόστους από τους πελάτες που προβαίνουν σε πρόωρο τερματισμό της σύμβασής τους συνεισφέρει σε αναπροσαρμογή τιμών για το σύνολο των καταναλωτών.

Το εν λόγω ζήτημα αποκτά ακόμη κρισιμότερο χαρακτήρα, υπό το πρίσμα της μη αναθεώρησης και επικαιροποίησης του Κώδικα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΚΠΗΕ) μετά την Απόφαση 1888/2020 του ΣΤΕ. Ειδικότερα, όπως γνωρίζετε οι Προμηθευτές έχουν απωλέσει τη δυνατότητα διεκδίκησης των ληξιπρόθεσμων οφειλών των πρώην πελατών τους, μέσω της υποβολής εντολής απενεργοποίησης παροχής. Όπως γίνεται αντιληπτό, το συγκεκριμένο πλαίσιο ευνοεί τους μη συνεπείς Καταναλωτές, ενισχύει τον «ενεργειακό τουρισμό», δημιουργεί επισφάλειες και συντείνει στον περιορισμό της ρευστότητας των Προμηθευτών.

Θα θέλαμε ευγενικά **να υπογραμμίσουμε την ανάγκη άμεσης τροποποίησης του αρ. 42 του ΚΠΗΕ**, για την ολοκλήρωση του πλαισίου αλλαγής Προμηθευτή, σύμφωνα με τη σχετική γνωμοδότηση της Αρχής, ώστε να ανασχεθεί τόσο η διόγκωση των ληξιπρόθεσμων οφειλών όσο και η συνακόλουθη αρνητική επίδραση στη ρευστότητα των Προμηθευτών. Σε αντίθετη περίπτωση, εκτιμούμε ότι τα όποια ρυθμιστικά μέτρα δεν θα επιφέρουν τα επιθυμητά αποτελέσματα ως προς την ύπαρξη συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού και εν γένει την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς.

Αναφορικά με τη διαδικασία υπαγωγής Πελάτη στην περίπτωση κατά την οποία υφίστανται τροποποιημένοι όροι προγράμματος βάσει του οποίου προμηθευόταν ηλεκτρική ενέργεια μέχρι την 1η Αυγούστου 2022, θα θέλαμε εκφράσουμε την ανησυχία μας αφενός για το ιδιαίτερα βραχύ χρονικό περιθώριο προετοιμασίας και απόκρισης που προτείνεται, αφετέρου για την πρόβλεψη πραγματοποίησης ενημέρωσης του Πελάτη με έγχαρτη επιστολή. Είναι σαφές ότι, υπό κανονικές συνθήκες, ισχύει το άρθρο 30 του ΚΠΗΕ σύμφωνα με το οποίο σε περίπτωση τροποποίησης όρων της Σύμβασης Προμήθειας, η ενημέρωση εκ μέρους του Προμηθευτή πρέπει να λαμβάνει χώρα τουλάχιστον 60 ημέρες πριν την έναρξη ισχύος τους. Ωστόσο, η μετάπτωση των Καταναλωτών στον οριζόμενο από τον ν.4951/2022 (αρ. 138, παρ. 2) τύπο τιμολογίου, τον Αύγουστο του 2021, πραγματοποιήθηκε σχεδόν άμεσα και δίχως να έχει προηγηθεί οποιαδήποτε ατομική ενημέρωσή τους. **Συναφώς, ο έκτακτος χαρακτήρας αναστολής των μέτρων του εν λόγω νόμου θα μπορούσε να συνομολογήσει στην ενημέρωση των Καταναλωτών τουλάχιστον 30 ημέρες πριν τη λήξη ισχύος των μεταβατικών ρυθμιστικών μέτρων, λαμβάνοντας υπόψη και τις πρόνοιες της Οδηγίας 2019/944.**

Σχετικά με τις κατηγορίες τιμολογίων που προτείνονται, αντιλαμβανόμαστε ότι πρόθεση της Αρχής είναι να διαμορφώσει γενικές κατευθύνσεις και να αποτυπώσει το γενικό πλαίσιο εντός του οποίου οι Προμηθευτές θα δημιουργήσουν τα βέλτιστα προϊόντα για τους Καταναλωτές. Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι οι εν λόγω κατηγορίες θα πρέπει να εκληφθούν ως ενδεικτικές κι όχι περιοριστικές. Σε αντίθετη περίπτωση, υφίσταται **ισχυρό το ενδεχόμενο να μεταβεί η αγορά σε μια κατάσταση υπερ-ρύθμισης σύμφωνα με την οποία θα αποθαρρύνεται η δημιουργία καινοτόμων προϊόντων.** Μια τέτοια προσέγγιση θα έτεινε να περιορίσει τη διαφοροποίηση της εμπορικής πολιτικής των Προμηθευτών με συνακόλουθο αποτέλεσμα τη διατήρηση των μεριδίων αγοράς και του συγκριτικού πλεονεκτήματος του δεσπόζοντος Προμηθευτή. Η δομική ασυμμετρία της ελληνικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας είναι, άλλωστε, εμφανής και αποτυπώνεται στις πρόσφατες Εκθέσεις Λιανικής Αγοράς της Αρχής για τους μήνες Ιανουάριο έως και Απρίλιο 2023 σύμφωνα με τις οποίες υπάρχει υψηλή συγκέντρωση μεριδίου αγοράς στον δεσπόζοντα Προμηθευτή.

Ειδικότερα δε, αναφορικά με τα «Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής την 1η κάθε μήνα» και τα «Προϊόντα Κυμαινόμενης Τιμολόγησης με Ανακοίνωση Τιμής μετά τον μήνα εφαρμογής», θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι, ενδεχομένως, περαιτέρω εξειδικεύσεις από πλευράς της Αρχής επί των τύπων και του τρόπου υπολογισμού της Χρέωσης Προμήθειας, πέραν των όσων έχουν ήδη διατυπωθεί στις υπ' αριθ. 409/2020 και 389/2022 Αποφάσεις της, κατατείνουν στον περιορισμό της αγοράς λιανικής. Η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τον μήνα m και η αντίστοιχη τιμολόγησή της με αριθμοδείκτες που διαμορφώνονται επί τη βάσει τιμών του παρελθόντος μήνα ($m-1$) εισάγει επιπλέον σημαντικούς κινδύνους από πλευράς κυρίως μη καθετοποιημένων Προμηθευτών.

Επιπρόσθετα, η μη δυνατότητα ορισμού των συντελεστών προσαύξησης «α» και «β» της φόρμουλας τιμής των κυμαινόμενων τιμολογίων όπου η χρέωση προμήθειας διαμορφώνεται ευθέως βάσει μεγέθους της Αγοράς, για διαστήματα μικρότερα της σύμβασης προμήθειας δημιουργεί την ανάγκη για προβλέψεις παραγόντων κόστους και ενσωμάτωση σχετικών ασφαλιστρών κινδύνου στις τιμές, με αποτέλεσμα την αύξηση αυτών και την ανάληψη σημαντικού κινδύνου από τον Προμηθευτή. Ευγενικά σημειώνουμε την σχετική ερμηνευτική διάταξη της Απόφασης 389/2022 του άρθρου 28, παρ 3δ του ΚΠΗΕ περί ελάχιστης διάρκειας ισχύος των προσφερόμενων Τιμολογίων προμήθειας ίση με έξι μήνες, **δέον να ερμηνεύεται ότι αφορά στη μεθοδολογία υπολογισμού των σχετικών χρεώσεων και όχι στην τελική συνολική αριθμητική τους τιμή. Προτείνουμε, συνεπώς, η φόρμουλα της τιμής να αποτελεί σταθερή και προκαθορισμένη καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, με δυνατότητα**

ορισμού των συντελεστών για μικρότερα διαστήματα, επιτυγχάνοντας έτσι τη μέγιστη δυνατή κοστοστρέφεια.

Αναφορικά με την υπαγωγή Πελάτη σε τροποποιημένους όρους προγράμματος, επί τη βάσει τόσο των διατάξεων του ΚΠΗΕ όσο της σχέσης εμπιστοσύνης μεταξύ Καταναλωτή και Προμηθευτή, πρέπει να λάβει χώρα ατομική ενημέρωση του Καταναλωτή. Ωστόσο, προτείνουμε να επαναξιολογηθεί η πρόβλεψη για έγχαρτη επιστολή, ιδιαίτερα υπό το φως του άρθρου 48 του ν.4001/2001, όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο λαμβάνεται πρόνοια για δυνατότητα εναλλακτικών τρόπων διάθεσης τυποποιημένου υλικού και σύναψης σύμβασης.

Περαιτέρω, σχετικά με τη μετάπτωση Πελάτη σε νέο/διαφορετικό πρόγραμμα τιμολόγησης, θεωρούμε ότι θα πρέπει να επαναξιολογηθεί η υποχρέωση που τίθεται με τις υπό διαβούλευση ρυθμίσεις όσον αφορά στη σύναψη νέας Σύμβασης Προμήθειας, εφόσον η μεταβολή του τιμολόγιου δεν συνιστά λύση της υφιστάμενης Σύμβασης. Τούτο διότι η εκ νέου υποχρέωση υπογραφής Σύμβασης Προμήθειας εντός του τεθέντος χρονικού διαστήματος μέχρι την αναστολή ισχύος των έκτακτων ρυθμιστικών μέτρων αναμένεται να έχει δυσανάλογα διαχειριστικό κόστος σε σχέση με το προσδοκώμενο αποτέλεσμα.

Κλείνοντας, με αφορμή την παρούσα διαβούλευση, **επισημαίνουμε εκ νέου την επιτακτική ανάγκη αναθεώρησης σειράς διατάξεων του ΚΠΗΕ**, ώστε να λαμβάνει υπόψη και να εναρμονίζεται με τις τρέχουσες εξελίξεις ως προς την ενεργειακή μετάβαση και τις σύγχρονες τεχνολογικές δυνατότητες, ενισχύοντας την εύρυθμη λειτουργία της αγοράς και του ανταγωνισμού, προς όφελος των καταναλωτών.

Με εκτίμηση,

Δ. Χρήστου

Δημήτρης Χρήστου

Διευθυντής Ρυθμιστικών Υποθέσεων και Διαχείρισης Ενέργειας